

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786), zwane dalej „rozporządzeniem”, zostało wydane na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902), zwanej dalej „ustawą”, i obowiązuje od dnia 1 kwietnia 2009 r.

Zgodnie z treścią upoważnienia ustawowego przepisy wymienionego rozporządzenia regulują m.in.:

- wykaz stanowisk, z uwzględnieniem podziału na stanowiska kierownicze urzędnicze, urzędnicze, pomocnicze i obsługi oraz doradców i asystentów,
- minimalne wymagania kwalifikacyjne niezbędne do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach,
- warunki i sposób wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, w tym minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych stanowiskach.

Ustalone w załączniku nr 1 tabeli minimalnego miesięcznego poziomu wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, określają minimalne kwoty wynagrodzenia zasadniczego w poszczególnych kategoriach zaszeregowania dla:

- pracowników zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych, urzędach marszałkowskich oraz biurach (odpowiednikach biur), o których mowa w art. 2 pkt 4 i 5 ustawy (część A tabeli),
- pozostałych pracowników samorządowych (część B tabeli).

Minimalne kwoty wynagrodzenia zasadniczego, określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia, obowiązują od dnia wejścia w życie rozporządzenia, tj. od dnia 1 kwietnia 2009 r. Ustalanie maksymalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę należy do kompetencji pracodawców samorządowych, którzy określają tę kwestię – na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy – wraz ze szczegółowymi zasadami wynagradzania.

W ciągu ostatnich kilku lat do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej napływały wnioski o dokonanie zmian w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, dotyczących w szczególności:

- scalenia tabel określających wysokość minimalnych kwot wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w: urzędach gmin, starostwach powiatowych, urzędach marszałkowskich oraz biurach (odpowiednikach biur), o których mowa w art. 2 pkt 4 i 5 ustawy (część A tabeli) oraz pozostałych pracowników samorządowych (część B tabeli) - w celu wprowadzenia ujednoczonej tabeli obowiązującej wszystkich pracowników. Obecnie funkcjonujący podział uznawany jest za dyskryminujący w stosunku do pracowników korzystających z części B tabeli;

- podwyższenia minimalnych kwot wynagrodzenia zasadniczego pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę; obecne minimalne kwoty wynagrodzenia zasadniczego obowiązują od 2009 r. i w I kat. zaszeregowania wynoszą (w obydwu tabelach 1.100 zł);
- uzupełnienia wykazu stanowisk o stanowiska specjalizujące się w technologiach informacyjno-komunikacyjnych takich jak: projektant systemów informatycznych, administrator systemów komputerowych, programista, analityk, konsultant, a także o stanowisko opiekuna dziennego oraz stanowiska fizjoterapeuty i terapeuty zajęciowego;
- ujednoczenia kategorii zszeregowania dla stanowiska sprzątaczkę, z uwagi na to, że minimalna kategoria zaszeregowania dla tego stanowiska jest obecnie różnicowana w zależności od miejsca zatrudnienia (urząd lub samorządowa jednostka organizacyjna).

Przedmiotowy projekt realizuje powyższe postulaty oraz uwzględnia konieczność dostosowania regulacji do aktualnych uwarunkowań.

Należy zauważyć, że obecny poziom stawek najniższego wynagrodzenia zasadniczego określony w tabelach, w części kategorii zaszeregowania, jest niższy od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego w trybie przewidzianym ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r. poz. 2008, z późn. zm.). Powyższa sytuacja dotyczy nie tylko I kategorii zaszeregowania; w części A tabeli (urzędy) kwoty minimalnego wynagrodzenia zasadniczego nie osiągają poziomu minimalnego wynagrodzenia za pracę (1.850 zł od 1 stycznia 2016 r.) w kategoriach I – XV (1.100 zł – 1.800 zł), natomiast w części B tabeli (samorządowe jednostki organizacyjne) – we wszystkich kategoriach, tj. I – XIX (1.100 zł – 1.700 zł).

W 2009 r. (wejście w życie nowelizowanego rozporządzenia) minimalne wynagrodzenie zasadnicze określone w I kategorii zaszeregowania (1.100 zł) stanowiło 86,2% obowiązującego wówczas minimalnego wynagrodzenia za pracę (1.276 zł). Obecnie kwota ta stanowi 59,5% minimalnego wynagrodzenia za pracę (1850 zł), natomiast w 2017 r. stanowiłaby ok. 55%.

Mając na uwadze powyższe, proponuje się dokonanie następujących zmian w treści rozporządzenia:

W załączniku nr 1:

- wprowadzenie ujednoczonej tabeli zawierającej minimalne kwoty wynagrodzenia zasadniczego pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, obowiązującą pracowników urzędów (dotychczas część A tabeli), jak również pozostałych pracowników samorządowych (dotychczas część B tabeli);
- podwyższenie minimalnych kwot wynagrodzenia zasadniczego pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Uwzględniając ustaloną na 2017 r. wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę na poziomie 2.000 zł, proponuje się, aby kwota wynagrodzenia zasadniczego w I kategorii zaszeregowania została ustalona w wysokości 1.700 zł, co stanowi ok. 85% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2017 r. W projektowanej tabeli wysokość minimalnego wynagrodzenia zasadniczego osiągnie poziom 2.000 zł w XVI kategorii zaszeregowania.

W załączniku nr 2:

zamiana dotychczasowej formy ustalania stawek dodatku funkcyjnego przysługującego pracownikom zatrudnionym na podstawie wyboru i powołania - z „procentowej” na „kwotową”. Takie rozwiązanie ma na celu zapobieganie automatycznemu wzrostowi kwoty indywidualnego dodatku funkcyjnego w sytuacji, gdy wzrośnie najniższe wynagrodzenie zasadnicze w I kat. zaszergowania; po wprowadzeniu zmiany kwoty dodatku w poszczególnych stawkach pozostaną na dotychczasowym poziomie.

W załączniku nr 3:

- uzupełnienie wykazu stanowisk o zawody informatyczne. Rozwiązanie to jest odpowiedzią na postulaty środowiska samorządowego reprezentowanego w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Obecnie tabele stanowisk przewidują jedynie dwa stanowiska: informatyka i starszego informatyka. Ze względu na rozwijającą się informatyzację urzędów i samorządowych jednostek organizacyjnych niezbędne jest rozszerzenie tej grupy stanowisk. Proponuje się dodać stanowiska: programisty, projektanta systemów informatycznych, analityka systemów informatycznych, administratora (systemów teleinformatycznych, sieci komputerowych, baz danych) oraz konsultanta.
- uzupełnienie wykazu stanowisk o stanowisko dziennego opiekuna oraz stanowisko terapeuty zajęciowego. W myśl art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1575), któremu nowe brzmienie nadała ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1217), pracownik zatrudniany na stanowisku dziennego opiekuna może być zatrudniany także na podstawie umowy o pracę. Dotychczas dzienny opiekun mógł być zatrudniany tylko na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące umowy zlecenia. W związku z powyższym proponuje się uzupełnić wykaz stanowisk określonych w części H. samorządowe jednostki organizacyjne, części III. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, centra integracji społecznej oraz jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – o stanowiska: starszego opiekuna dziennego (lp. 20a), opiekuna dziennego (lp. 25a), młodszego opiekuna dziennego (lp. 31a) i ustalenie dla tych stanowisk minimalnej kategorii zaszergowania na poziomie odpowiednio: XII, XI, VII oraz odesłanie w zakresie wymaganych kwalifikacji do odrębnych przepisów (ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3).

Z uwagi na zmianę systemu kształcenia zawodów medycznych, która objęła także kształcenie w zawodzie fizjoterapeuty oraz terapeuty zajęciowego, likwidację kształcenia w zawodzie technik fizjoterapii prowadzonej w szkołach policealnych na poziomie średnim i wprowadzenie kształcenia na kierunku fizjoterapia w toku studiów wyższych pierwszego i drugiego stopnia oraz pojawienie się nowego tytułu zawodowego – terapeuta zajęciowy (niezależnie od instruktora terapii zajęciowej posiadającego specjalistyczne wykształcenie policealne), dla którego przewidziano dwa poziomy specjalistycznego wykształcenia: policealne lub wyższe, proponuje się następujące zmiany. W części H. samorządowe jednostki

organizacyjne, części III. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, centra integracji społecznej oraz jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej dodaje się stanowiska:

- starszego fizjoterapeuty (lp. 12a), starszego terapeuty zajęciowego (lp. 12b) z minimalną kategorią zaszeregowania XIV oraz minimalnymi wymaganiami kwalifikacyjnymi – wykształcenie wyższe i 5 lat stażu pracy, z tym że dla stanowiska starszego terapeuty zajęciowego zamiennie z wykształceniem wyższym wymóg posiadania policealnej szkoły odpowiedniej specjalności i tytuł zawodowy lub dyplom w zawodzie z minimalną kategorią zaszeregowania XII.
- fizjoterapeuty (lp. 16a) i terapeuty zajęciowego (lp. 16b) z minimalną kategorią zaszeregowania XIII oraz minimalnymi wymaganiami kwalifikacyjnymi - wykształcenie wyższe bez stażu pracy, z tym że dla stanowiska terapeuty zajęciowego zamiennie z wykształceniem wyższym wymóg posiadania policealnej szkoły odpowiedniej specjalności i tytuł zawodowy lub dyplom w zawodzie z minimalną kategorią zaszeregowania XI.

Kwalifikacje osób wykonujących świadczenia medyczne z zakresu fizjoterapii oraz terapii zajęciowej, określone zostały w przepisach rozporządzeń Ministra Zdrowia: z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej (Dz. U. poz. 1522) oraz z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1658).

- uzupełnienie wykazu stanowisk o stanowisko ratownika medycznego. W myśl art. 11 ust. 3 pkt 11 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 757, z późn. zm.), ratownik medyczny wykonuje zadania zawodowe m.in. w izbach wytrzeźwień, wchodząc w skład zmiany, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 42³ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286), tj. w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 grudnia 2014 r. w sprawie izb wytrzeźwień i placówek wskazanych lub utworzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1850),
- ujednoczenie kategorii zszeregowania dla stanowiska sprzątaczk. W obecnym brzmieniu wykazu stanowisk, minimalna kategoria zaszeregowania dla tego stanowiska jest obecnie zróżnicowana w zależności od miejsca zatrudnienia (urząd lub samorządowa jednostka organizacyjna). Mając na uwadze, że taki stan uznany został za dyskryminujący pracowników na stanowisku sprzątaczk w samorządowych jednostkach organizacyjnych, proponuje się wprowadzenie jednolitej kategorii zaszeregowania i ustalenie na poziomie III.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbینگowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Prawo UE nie reguluje wysokości stawek wynagrodzenia na stanowiskach w administracji samorządowej. Jednocześnie projekt nie narusza przepisów prawa UE dotyczącego równego traktowania kobiet i mężczyzn.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.